

11 juni 2017

DE KERK: HET LICHAAM VAN CHRISTUS

Bijbellezingen: 1 Korinthiers 12, vers 12-31

Vorige week hebben wij met elkaar het Pinksterfeest gevierd, het feest waarop wij gedenken en vieren dat God Zijn Geest tot ons mensen heeft gezonden. Gods Geest, Die mensenlevens nieuw maakt en de kerk leven inblaast. Gods Geest Die mensen vervuld met geloof en kracht... en maakt tot geloofsgetuigen, zodat het nieuws over Jezus' redding en bevrijding verspreid zal worden en alle delen van de wereld zal bereiken. Vorige week ging even alle aandacht in woorden, liederen en gebeden naar de Heilige Geest toe. Maar dat hoeft niet elke zondag. Ik vertelde namelijk vorige week: het belangrijkste werk van de Heilige Geest is dat mensen zoals u en ik de Heere Jezus gaan leren kennen en van Hem gaan houden. De Heilige Geest neemt ons als het ware mee aan de hand... en brengt ons bij Golgotha, waar wij stil worden en knielen bij het kruis waar Jezus voor ons aan heeft gehangen.... en vervolgens neemt Hij ons mee naar het open graf, waar Jezus was ingelegd..., waar wij tot het besef komen dat God echt een nieuw begin heeft gemaakt met de wereld nu Jezus is opgestaan. De Heilige Geest neemt ons mee aan de hand naar Jezus... om Jezus steeds meer te leren kennen..., om van Hem te gaan houden..., om in Zijn redding en bevrijding meegenomen te worden..., om ons hele leven met al onze zonden en wonden aan Hem over te geven... en om Hem te gaan volgen in ons leven... Dat is het werk van de Heilige Geest. De Geest Zelf verdwijnt op de achtergrond... en Jezus komt voor ons op de voorgrond te staan. ...

Maar toch hè? Als ik zojuist even dat werk van de Geest samenvatte: mensenlevens nieuw maken..., de kerk leven in blazen..., mensen vervullen met geloof en kracht, zodat zij geloofsgetuigen zullen worden in deze wereld..., dan is het toch niet vreemd dat je daar ook graag iets van wilt zien, wilt opmerken? De Heilige Geest hoeft dan wel niet helemaal op de voorgrond te staan - dat is niet gezond - maar om iets van Zijn werk te zien..., om iets van Gods Geest te ervaren in je leven... en in de gemeente..., dat wil je toch als gelovige? ... Nou, misschien dat het Bijbelgedeelte van vandaag u en mij dan kan helpen. Want Paulus vertelt ons over het werk van de Heilige Geest. En zijn woorden kunnen u en mij de ogen openen om nog veel meer van het werk de Geest te gaan zien. Ja, de Heilige Geest zal altijd op de achtergrond blijven – Hij zet Jezus op de voorgrond, niet Zichzelf..., mooi hè: Jezus eerde tijdens Zijn leven op aarde de Vader, de Geest eerst nu Jezus, prachtig! - de heilige Geest blijft dus altijd wat op de achtergrond..., maar toch, ook op die achtergrond is veel van Hem te zien. En daar wil Paulus u en mij in helpen om dat ook echt te gaan zien.

Paulus gebruikt een beeld om dat werk van de Geest duidelijk te maken. Hij zegt tegen de gemeente in Korinthe: jullie vormen als gemeente samen een lichaam. Ieder van jullie is een ledemaat, een lidmaat. Allemaal verschillende ledematen zijn jullie, maar dat hoort ook zo. Een lichaam hoort juist allemaal verschillende ledematen te bevatten. Allemaal verschillende ledematen, maar samen één lichaam. Een gemeente wordt dus gekenmerkt door *eenheid en diversiteit*. Eenheid en verscheidenheid, dat zijn de twee kernwoorden van een gemeente.. Allereerst die eenheid. Wat voor eenheid? Nu, alles gaat om Jezus! Jezus is Heer! Daar gaat het ook om in het werk van de Heilige Geest, zo vertelde ik. Jezus is HEER!... Eenheid in dit geloof. Maar naast eenheid moet een gemeente zich ook kenmerken door diversiteit. Een gemeente moet een echte eenheid zijn wat betreft geloof, maar geen eenheidsworst. We delen het geloof met elkaar, maar je hoeft niet allemaal dezelfde geloofsbeleving te hebben, of dezelfde geloofsuitingen, je

hoeft niet allemaal dezelfde talenten en gaven te hebben, of dezelfde taken. Juist niet. Die diversiteit is juist door God bedoeld en gewild. Het menselijk lichaam is zo kunstig gemaakt: zo divers, zoveel facetten..., maar het hoort allemaal bij elkaar... en het is tot zegen van elkaar! Zo is het ook met het lichaam van Christus, de gemeente als lichaam. Ze is heel kunstig door God bedacht en gemaakt. Zo'n diversiteit aan ledematen..., maar dat is juist heilzaam. Dat heeft God in Zijn Schepperswijsheid zo bedacht.

Wat betekent dit nu? Nu, als ledematen ben je er dus voor het lichaam, voor elkaar. Je bent er voor elkaar. Je bent op elkaar aangewezen. Je hebt elkaar nodig. Die diversiteit aan ledematen is niet bedoeld zodat ieder lekker kan zijn, denken en doen zoals hij of zij zou willen... 'ik ben nu eenmaal oog en geen oor en daar heeft een ander niets mee te maken, accepteer mij zoals ik ben'..., nee, Paulus bedoelt het anders: als oor ben je er voor de rest van het lichaam om het geluid door te geven. Als voet ben je bedoeld om het lichaam te ondersteunen. Als hand ben je bedoeld om namens het lichaam uit te reiken. Je bent er als ledemaat... voor die ander... voor de rest van het lichaam. ... En die rest van de ledematen heb jij ook nodig om te zijn, wie je mag zijn. Een hand kan niet zonder de ogen en oren, dan verliest het alle coördinatie. En voor die voet geldt hetzelfde.

Die diversiteit waar Paulus het over heeft, dat betekent dus niet dat wij allemaal op onze eigen manier individuutjes mogen zijn..., nee, ik zoals ik ben, ben zo gemaakt voor de rest van het lichaam. En die rest van het lichaam, al die andere ledematen, zijn er voor mij. Ik heb ze nodig. ... Dat past eigenlijk niet in onze maatschappij. We leren overal dat wij zelfvoorzienend moeten zijn. Mannen en vrouwen die met elkaar zijn getrouwd, moeten bijvoorbeeld niet teveel financieel afhankelijk van elkaar zijn, zo wordt verteld. Stel je voor als je nog eens alleen komt te staan. En ook ouderen moeten zo veel mogelijk zelfstandig blijven, volgens de hedendaagse visie op zorg. De mens wordt gezien als een eenmansbedrijfje, waar je zelf alles regelt, zelf alles uitstippelt, de zaken plant en zo veel mogelijk je doelen haalt... Hoe volkomen anders is het om een gemeentelid van een christelijke gemeente te zijn in deze maatschappij. Ja, ook in de gemeente mag je zijn wie je bent. Je mag juist zijn wie je bent. Maar het draait niet om mij. Niet waar ik mij het beste in thuis voel. Niet wat mijn persoonlijke voorkeur heeft. Die A/ander... Ik ben slechts een ledemaat, een pink, of een oog... die er is voor het totaal van al die andere ledematen. In het ingebed zijn in het hele lichaam vind ik mijn bestemming, mijn doel, mijn rust.

Soms zou je misschien wel wat meer van het werk van de Geest willen ervaren hè? Met die vraag begon ik zojuist. Nu, weet u hoe u iets van het werk van de Geest kunt zien en ervaren? In die ander. In die ander, die misschien zo heel anders is dan u. In die jongeren die vanuit onze gemeente deze zomer naar Congo gaan. Dat is het werk van de Geest, heel concreet. In die ouderenbezoekers die de gaven hebben gekregen om naar ouderen te luisteren en met hen te praten. Gaven van de Geest aan onze gemeente! In die man die soms heel kritisch is, maar wel de dingen vaak haarscherp ziet. 'Onderscheiding der geesten' is namelijk ook een gave van de Geest. Afgelopen week noemde een Capelse collega de kritiek van een ander een ongevaagd cadeau. Een cadeau van de Geest, dat misschien pijn doet, maar waar je wel verder mee komt. ... En die persoon die zo goed de financiële zaken kan regelen. Maar ook die personen die zo'n hart hebben voor de armoede in Schollebaar. Dat zijn allemaal geschenken van de Geest. Als je daar oog voor krijgt..., dan zijn wij rijk gezegend met het werk van de Geest. Wij moeten vervolgens niet naast onze schoenen gaan lopen... daar ging het nu precies mis in de gemeente van Korinthe, zij zagen op het laatst alleen nog de gaven waarmee zij zichzelf erg belangrijk gingen vinden..., maar wat zijn wij rijk! Al die talenten, die gaven..., al die verschillende inzichten..., al die dingen waarmee wij elkaar

aanvullen of elkaar juist soms kritisch bevragen..., Gods Geest is aan het werk! Hier en nu. Misschien juist wel in die zo heel andere ander, waar u niets mee kan en waar u het niet erg van zou vinden als hij of zij de gemeente zou verlaten. Maar als een lidmaat vertrekt, dan is dat een regelrechte amputatie...

Wat zou de Geest in die ander aan u willen schenken?

Ik wil nog een volgende stap maken met die vergelijking van de christelijke gemeente met een lichaam. Je kunt namelijk deze vergelijking, dit beeld, toepassen op onze gemeente en ons als gemeenteleden. Maar je kunt dit beeld ook toepassen op de wereldwijde kerk en al haar diverse gemeenten. Wij als hervormde gemeente Schollevaar zijn dan een van de vele ledematen van het wereldwijde lichaam van Christus. Paulus werkt dit hier in 1 Korinthiërs 12 niet verder uit, maar in andere gedeeltes van zijn brieven zie je wel hoe Paulus steeds benadrukt dat de verschillende gemeenten onderling op elkaar betrokken zijn als ledematen van één lichaam. Zo organiseerde Paulus bijvoorbeeld een collecte in de gemeenten in Griekenland om de nood van de gemeente te Jeruzalem te leningen. De gemeenten waren op elkaar betrokken, waren met elkaar verbonden, als leden van één lichaam, het Lichaam van Christus.

Ik vind dit wel een spannende gedachte... Want ook hier gaat het dan om die twee dingen die Paulus heel sterk benadrukt: eenheid en verscheidenheid in het lichaam. Eenheid in het geloof: Jezus is Heer. En verscheidenheid in gemeente-zijn.

Waarom vind ik dit een spannende gedachte? Nu: heb ik mijn ogen open voor het werk van de Geest in die andere gemeenten naast onze gemeente? Zouden die andere ledematen, die andere gemeenten, misschien ook tot zegen voor ons als hervormde gemeente te Schollevaar tot zegen kunnen zijn? Laat ik eerlijk zijn: ik ben vaak geneigd om de verschillen te zien... en dat vervolgens zo te evalueren dat ik zelf het beste uit de bus kom. Die andere gemeente, die is te orthodox, te zwaar, of juist te licht. En die andere gemeente is veel te maatschappelijk bezig, denkt veel te horizontaal. Die andere gemeente verliest zich in het missionaire werk. En de volgende gemeente is helemaal verslingerd aan gebedsgenezing en dat soort zaken. ... Maar zouden die andere gemeenten misschien mij, ons, ook iets van het veelkleurige werk van de Geest kunnen laten zien? Zouden wij iets van de Heilige Geest in hen mogen ontvangen? Ik citeer een Tjechisch filosoof en priester, waar een van onze boekenkringen ook een boekje van gaat lezen, professor Tomas Halik. Hij schrijft in een van zijn boeken: *'Mijn God, wat zou ik willen dat de kerk werk zou maken van Paulus' visioen waarin alle delen elkaar met hun verschillen aanvullen en elkaars verschillende missies respecteren, waar de hand tegen de voet of het oog tegen het oor niet zegt: 'ik heb je niet nodig!' Wat zou ik wensen dat we eindelijk beseften, met alles wat het impliceert, dat het 'lichaam van Christus' zowel ogen nodig heeft, die progressief naar voren kijken, als ook benen die stevig op de grond van de traditie staan, en handen die actief ingrijpen in het gebeuren in de wereld, en oplettende horende oren die stil en contemplatief luisteren naar het hart van God!'*

Niet alles van onze gemeente en van andere gemeenten is het werk van de Geest. Gemeenten kunnen natuurlijk ook de verkeerde weg opgaan... en van het lichaam losraken..., maar laat ik alsjeblijft al mijn vooroordelen en meningen eerst aan de kant zetten... en onbevangen naar die andere gemeente kijken: wat zou ik in die andere gemeente kunnen ontvangen aan rijkdom van de Geest? Hoe wil de Geest ons door die andere gemeenten zegenen?

En dan kom ik tenslotte uit bij de vervolgte kerk, bij al die christelijke gemeenten, die broeders en zusters, die vanwege ons gemeenschappelijk geloof, worden gediscrimineerd en vervolgd. Ook zij zijn ledematen van dat ene lichaam, het lichaam van Christus, de wereldwijde kerk.

Paulus zegt: 'als een lid lijdt, lijden alle leden mee'. Paulus wijst erop dat het gewoon een biologische wet is: als een ledemaat veel pijn heeft, dan doortrekt dat heel het lichaam. Ja, als die pijn van dat ene lidmaat niet door de andere ledematen wordt gevoeld en opgevangen..., dan is er iets aan de hand..., dan klopt het niet..., dan zou zelfs heel gevaarlijk kunnen zijn als die pijnsignalen niet meer worden waargenomen door de rest van het lichaam. Merken wij iets van de pijnsignalen van het vervolgte deel van het lichaam van Christus op? Lijden wij als medelidmaten ook mee?

'Als één lid lijdt, lijden alle leden mee.' Medelijden kan natuurlijk op op heel veel verschillende manieren. Je hebt ongezonde manieren van medelijden. Zo sprak ik laatst een oud gemeentelid dat heel afhankelijk was, maar die zei 'niet zielig gevonden te willen worden'. Je hoeft de vervolgte christenen niet zielig te vinden. Of iets anders, wat je ook in het dagelijks leven tegenkomt: dat mensen die lijden, juist op een voetstuk worden geplaatst. 'Wat knap hoe jij dat allemaal doet.' Vervolgde christenen vragen niet om zielig gevonden te worden. Zij vragen ook niet om op een voetstuk geplaatst te worden. In veel gevallen staan zij misschien helemaal niet sterker in het geloof dan wij en kennen zij dezelfde angsten en dezelfde twijfels... Ook zij moeten het hebben van de kracht van de Geest. Maar juist daarom: 'als één lid lijdt, lijden alle leden mee'. Medelijden, door naast hen te gaan staan. Door mee te bidden en met hen mee te roepen tot God. Gebed, dat is het allerbelangrijkste, zo hoort men zo vaak uit het vervolgte deel van de kerk. En bemoedigingen via kaartjes. Eigenlijk precies zoals wij in de gemeente met elkaar meeleven. Heel eenvoudig. Financiële steun, waar nodig. Elkaar niet vergeten, van elkaar op de hoogte blijven..., want: wij zijn aan elkaar gegeven. Wij zijn aan deze talloze broeders en zusters die vervolgd worden, gegeven. Wij zijn er als ledematen in het lichaam niet voor onszelf, maar voor die ander. En gaat niet in elk lichaam dat geplaagd wordt door tegenslag de meeste aandacht uit naar ledematen die daar het meest mee te maken hebben?

Maar – daar sluit ik mee af - wat ik ook vaak hoor van mensen die met anderen meeleven en meelijden, dat is dat men vaak zegt: 'ik word er zelf zo rijk van'. Het geeft mij zelf ook zoveel. Nu, dat kan natuurlijk iets ongezonds hebben: jezelf helpen door een ander te helpen. Maar ik denk dat het ook juist iets is wat God aan het lichaam van Zijn gemeente heeft geschonken: hoe de zwakste leden, zoals Paulus het noemt, soms van zo'n rijke betekenis voor andere ledematen kunnen zijn. Ik vertaal: hoe de leden die het meest te lijden hebben, juist zo belangrijk voor het lichaam kunnen zijn. Een christen uit Sri Lanka die vervolgd werd, zei eens: 'misschien moeten wij in dit land wel lijden voor jullie'. Schreef Paulus ook niet: God heeft de leden een plaats in het lichaam gegeven, zoals Hij wil. God heeft daar soms Zijn redenen voor. Wie weet hoe de vervolgte kerk voor ons tot zegen kan zijn. Want samen met hen mogen wij Christus leren kennen. Juist door hen mogen wij leren wat het lijden van Christus betekent..., wat het volgen van Jezus betekent... en wat voor een geweldige kracht en nabijheid de Heilige Geest ons wil geven om vol te houden. Juist in deze vervolgte broeders en zusters mogen wij soms zo heerlijk en mooi zien hoe de Geest echt het lichaam van Christus leven inblaast, kracht geeft en naar Christus' toekomst leidt.

Je wilt soms iets meer van het werk van de Geest zien? Vandaag zegt Paulus: kijk eens om je heen. Naar al die gemeenteleden om je heen in de gemeente, die misschien zo anders zijn dan jij. ... Naar al die verschillende gemeente in ons land, die soms zo anders gemeente-zijn dan wi..j. Kijk eens om je heen. Ja, kijk vooral ook naar onze vervolgte broeders en zusters. Kijk naar hen om en je zult bemoedigd worden. Gods Geest werkt. Ook vandaag. Hallelujah!